

De stemming van 29 september 2013

In de week van de Algemene Beschouwingen verandert er relatief weinig in de electorale verhoudingen. De zeer zwakke positie van de PvdA verandert niet en ook de VVD staat er slecht voor. Deze week zelfs nog iets slechter dan vorige week (18 = -1). Daarmee halen de twee regeringspartijen samen met 28 zetels de laagste score sinds de verkiezingen, maar ook de laagste score die deze twee partijen samen ooit hebben gehaald. Samen zijn ze kleiner dan de PVV met 33 zetels.

CDA is gestegen naar 17 (+1) zetels. Een score die deze partij ook haalde in december van vorig jaar en nog maar 1 zetel achter op de VVD. Groen Links staat nu op 6 zetels. Deze score haalde deze partij niet eerder na de Tweede Kamerverkiezingen van 2012.

ChristenUnie (+1 naar 6) en 50PLUS (-1 naar 10) schommelen al een tijdje rondom dat niveau.

<i>in zetels Tweede Kamer</i>	TK2012	22-9-2013	29-9-2013	Versch. vorige week	Versch. 2e Kamer
VVD	41	19	18	-1	-23
PvdA	38	10	10		-28
PVV	15	33	33		18
SP	15	24	24		9
CDA	13	16	17	1	4
D66	12	19	19		7
ChristenUnie	5	5	6	1	1
Groen Links	4	5	6	1	2
SGP	3	4	4		1
Partij voor de Dieren	2	4	3	-1	1
50PLUS	2	11	10	-1	8
Andere partij					
Totaal	150	150	150		
VVD+PvdA	79	29	28	-1	-51

Naar aanleiding van de Algemene Beschouwingen zijn een serie vragen gesteld. Van belang is te kijken hoe verschillend er geantwoord is naar de stemkeuze op 12 september 2012.

De meerderheid van de Nederlanders zijn negatief over de algemene beschouwingen. Het meest zijn dat de kiezers van PVV, SP en 50PLUS, het minst de kiezers van D66.

q1::Wat is uw totaaloordeel over deze algemene beschouwingen?

<i>verticaal gepercenteerd naar</i>	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2012						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	*50PLUS
Positief	9%	1%	15%	10%	13%	9%	1%	6%
Neutraal	26%	12%	29%	30%	43%	29%	15%	17%
Negatief	56%	83%	48%	51%	36%	57%	74%	74%
Weet niet/geen antwoord	9%	4%	8%	10%	8%	5%	11%	4%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

79% van de SP-kiezers vonden het een goede beslissing van de SP-fractie om voor de motie van wantrouwen te stemmen van de PVV aan het begin van het debat. Ongeveer de helft van de kiezers zou zelf voor die motie hebben gestemd en ongeveer de helft tegen. Opmerkelijk is dat kiezers van vorig jaar van VVD en PvdA beduidend meer voor die motie gestemd zouden hebben dan kiezers van D66 en CDA!

q2::Vindt u het een goede beslissing van de SP om me de motie van wantrouwen mee te stemmen?

<i>verticaal gepercenteerd naar</i>	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2012						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	*50PLUS
Ja	45%	96%	37%	15%	14%	41%	79%	49%
Nee	47%	3%	56%	71%	75%	53%	16%	45%
Weet niet/geen antwoord	8%	1%	7%	14%	11%	6%	6%	6%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

q3::Als u in de Tweede Kamer zou zitten had u dan voor of tegen deze motie van wantrouwen tegen de regering gestemd?

<i>verticaal gepercenteerd naar</i>	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2012						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	*50PLUS
Voor de motie van wantrouwen gestemd	47%	96%	40%	13%	10%	40%	79%	52%
Tegen de motie van wantrouwen gestemd	46%	3%	55%	79%	83%	53%	11%	45%
Weet niet/geen antwoord	7%	2%	6%	8%	7%	7%	10%	3%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Bij het overzicht van wie men het beste vond tijdens de Algemene Beschouwingen valt op dat bij de top-6 Diederik Samsom niet zit. Wilders scoort het hoogst omdat hij van alle betrokkenen de hoogste score haalt bij zijn eigen kiezers. Wilders staat ruim bovenaan bij de politici die het volgens de kiezers het slechtst deed. Hij wordt relatief vaak genoemd door kiezers van CDA, D66 en PvdA. Samsom staat daar op de 2e plaats, voor Rutte op de 3e plaats. Ook hier zien we een groot verschil met 1 jaar geleden toen Samsom en Rutter qua populariteit ver uitstegen boven de andere politici.

q4::Wie vond u het best tijdens deze Algemene Beschouwingen

verticaal gepercenteerd naar	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2012						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	*50PLUS
Wilders	15%	66%	16%	0%	1%	7%	11%	12%
Rutte	14%	3%	28%	14%	16%	13%	2%	15%
Pechtold	13%	2%	10%	6%	51%	19%	6%	14%
Buma	9%	3%	11%	36%	7%	4%	4%	8%
Roemer	7%	6%	3%	0%	0%	8%	30%	6%

q5::Wie vond u het slechtst tijdens deze Algemene Beschouwingen

verticaal gepercenteerd naar	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2012						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	*50PLUS
Wilders	31%	1%	27%	50%	55%	42%	19%	29%
Samsom	18%	27%	22%	18%	12%	10%	24%	19%
Rutte	13%	24%	8%	1%	6%	16%	22%	16%
Pechtold	8%	27%	9%	4%	1%	2%	4%	6%
Roemer	5%	1%	11%	9%	8%	3%	2%	7%

Een derde van de CDA-kiezers vindt dat het CDA zou moeten instemmen met de huidige plannen van de regering. 39% van de kiezers van D66 vindt dat die partij zou moeten instemmen met de huidige plannen van de regering.

q6::Vindt u dat CDA zou moeten instemmen met de huidige plannen van de regering?

verticaal gepercenteerd naar	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2012						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	*50PLUS
Ja	25%	2%	45%	33%	31%	30%	2%	17%
Nee	65%	96%	50%	65%	55%	51%	94%	83%
Weet niet/geen antwoord	10%	2%	5%	3%	14%	19%	4%	1%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

q7::Welke van de andere vier partijen zou volgens u moeten instemmen met de huidige plannen van de regering

verticaal gepercenteerd naar	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2012						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	*50PLUS
D66	28%	3%	43%	18%	39%	37%	7%	19%
Groen Links	12%	1%	8%	2%	17%	23%	6%	2%
ChristenUnie	16%	1%	22%	18%	22%	21%	1%	3%
SGP	11%	1%	21%	11%	14%	6%	1%	2%
Geen van de vier	59%	90%	45%	62%	43%	48%	85%	79%
Weet niet/geen antwoord	8%	7%	6%	13%	13%	9%	7%	0%
Totaal	133%	103%	144%	123%	147%	143%	108%	105%

Twee derde van de kiezers vindt dat er minder bezuinigd zou moeten dan de aangegeven 6 miljard. Bij de kiezers van D66, VVD en CDA is het ongeveer de helft, van de andere partijen veel meer. Hier zien we dus een groot verschil in oordeel tussen de kiezers van VVD en PvdA.

q8:: Vindt u dat er vastgehouden moet worden aan de extra bezuinigingen of vindt u dat het wel minder kan?

verticaal gepercenteerd naar	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2012						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	*50PLUS
extra bezuinigingen van 6 miljard	27%	6%	47%	43%	50%	19%	4%	10%
minder	67%	91%	49%	48%	41%	74%	92%	85%
Weet niet/geen antwoord	5%	3%	4%	8%	9%	7%	4%	5%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

72% van de VVD-kiezers vindt dat er in de regeringsplannen voor 2014 sprake is van nivellering. 76% van de VVD-kiezers wil dat dit minder gebeurt.

q9::Vindt u dat met de plannen van de regering voor 2014 sprake is van nivellering?

verticaal gepercenteerd naar	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2012						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	*50PLUS
Ja	52%	60%	72%	54%	65%	44%	26%	55%
Nee	25%	21%	13%	26%	18%	35%	43%	25%
Weet niet/geen antwoord	23%	19%	15%	20%	17%	21%	31%	20%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

q10::Wat is uw opvatting ten aanzien van nivellering?

verticaal gepercenteerd naar	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2012						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	*50PLUS
Moet minder gebeuren dan de regering voorstelt	47%	72%	76%	52%	49%	25%	22%	54%
Moet ongeveer op de voorgestelde manier gebeuren	15%	3%	9%	22%	28%	26%	4%	21%
Moet meer gebeuren dan de regering voorstelt	19%	7%	4%	9%	8%	36%	45%	12%
Weet niet/geen antwoord	20%	18%	11%	17%	16%	14%	29%	13%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Aan de kiezers zijn diverse van de voorstellen van de oppositie voorgelegd. Het is dan interessant om te zien hoe dat verschilt naar stemgedrag TK2012. De eerste drie voorstellen kennen een meerderheid bij de kiezers van vrijwel alle partijen. Bij de overige voorstellen zien we nogal wat verschillen tussen de kiezers.

q11::Kunt u aangeven op welke punten u vindt dat de regering volgens u haar voorstellen beter kan aanpassen?

verticaal gepercenteerd naar	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2012						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	*50PLUS
Afzien van de 600 miljoen van de bezuinigingen op ouderenzorg	56%	68%	47%	52%	47%	59%	67%	67%
Half miljard meer voor het onderwijs	56%	51%	51%	61%	63%	60%	55%	59%
Het niet laten doorgaan van de accijnsverhogingen	55%	60%	56%	63%	51%	50%	53%	58%
Geen bezuiniging op belastingsaftrek voor ZZP-ers	45%	46%	45%	55%	45%	43%	35%	46%
Arbeidskorting niet inkomensafhankelijk maken	43%	44%	52%	51%	40%	36%	45%	50%
Het afzien van sluiten van kazernes	42%	56%	40%	48%	27%	38%	41%	41%
Versoepeling van het ontslagrecht	40%	32%	46%	58%	54%	31%	28%	40%
100 miljoen meer voor de werkgelegenheid in kinderopvang	40%	42%	35%	40%	32%	47%	49%	40%
De WW-duur moet korter	39%	32%	52%	49%	49%	27%	26%	40%

62% van de Nederlanders vindt het belangrijk dat er een Sociaal Akkoord is. Alleen de kiezers van de PVV in meerderheid niet. Slechts 29% vindt het bezwaarlijk als dat Akkoord wordt opgebroken. Kiezers van de PvdA zijn daar voor ongeveer de helft tegen.

q12::Vindt u het belangrijk dat er een Sociaal Akkoord is?

verticaal gepercenteerd naar	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2012						
		PVV	VVD	CDA	VVD	CDA	SP	*50PLUS
Ja	62%	39%	53%	63%	53%	63%	64%	75%
Nee	25%	40%	38%	31%	38%	31%	18%	14%
Weet niet/geen antwoord	13%	21%	9%	6%	9%	6%	17%	11%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

q13::Vindt u het bezwaarlijk als het Sociaal Akkoord wordt opgebroken?

verticaal gepercenteerd naar	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2012						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	*50PLUS
Ja	29%	25%	19%	15%	24%	45%	39%	35%
Nee	57%	66%	69%	67%	64%	43%	44%	61%
Weet niet/geen antwoord	14%	9%	12%	17%	12%	13%	18%	4%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

56% van de Nederlanders hoopt dat Minister Dijsselbloem de komende week erin zal slagen om met de oppositie tot een overeenkomst te komen. Alleen kiezers van PVV en SP hopen dat niet.

q14::Hoopt u dat Minister Dijsselbloem erin zal slagen overeenkomsten te maken?

verticaal gepercenteerd naar	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2012						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	*50PLUS
Ja	56%	14%	62%	73%	85%	63%	26%	63%
Nee	33%	81%	29%	13%	7%	28%	67%	26%
Weet niet/geen antwoord	11%	5%	9%	14%	8%	9%	7%	11%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

42% denkt echter niet dat hij erin zal slagen. Het meest optimistisch is zijn de kiezers van D66.

q15::Denkt u dat hij daarin zal slagen?

verticaal gepercenteerd naar	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2012						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	*50PLUS
Ja	42%	27%	48%	48%	59%	47%	24%	50%
Nee	40%	61%	42%	29%	24%	36%	53%	36%
Weet niet/geen antwoord	17%	12%	10%	23%	17%	18%	23%	14%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Als er geen overeenkomst komt wil de meerderheid dat de Eerste Kamer de plannen van de regering niet goedkeurt.

q16::Wat vindt u dan dat er zou moeten gebeuren als hij er niet in slaagt?

verticaal gepercenteerd naar	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2012						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	*50PLUS
De Eerste Kamer zou in meerderheid wel met de plannen van de regering moeten instemmen	30%	3%	46%	30%	50%	34%	6%	27%
De Eerste Kamer zou in meerderheid niet met de plannen van de regering moeten instemmen	59%	94%	45%	59%	36%	55%	82%	68%
Weet niet/geen antwoord	12%	4%	9%	10%	15%	12%	12%	5%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Dan zijn de meeste kiezers voor het houden van nieuwe verkiezingen. Maar dat zijn vooral de kiezers van PVV en SP.

q17::Wat vindt u dat er nu zou moeten gebeuren?

verticaal gepercenteerd naar	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2012						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	*50PLUS
Doorgaan met deze regering die steeds meerderheden in de Eerste Kamer moet proberen te verwerven.	19%	2%	24%	23%	30%	24%	8%	18%
Een of meer andere partijen in de regering opnemen, zodat er wel een meerderheid in de Eerste Kamer is.	28%	2%	36%	39%	47%	32%	7%	24%
Nieuwe verkiezingen	50%	95%	38%	30%	20%	42%	82%	54%
Weet niet/geen antwoord	4%	1%	2%	9%	4%	3%	4%	4%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Interessant is het om vast te stellen dat inmiddels 46% van de Nederlanders voor een zakenkabinet is, en dat dit ook voor de kiezers van alle partijen geldt, behoudens die van de SP. Dit percentage is niet eerder zo hoog geweest. (Bij de jaarwisseling vorig jaar was dit 41%).

q18::Zou u voor het instellen van een zakenkabinet zijn, met personen van buiten de politiek of nu niet actief in de politiek werkzaam?

verticaal gepercenteerd naar	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2012						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	*50PLUS
Ja	46%	42%	60%	42%	51%	40%	25%	57%
Nee	43%	42%	31%	45%	42%	48%	60%	36%
Weet niet/geen antwoord	12%	17%	9%	13%	7%	12%	14%	7%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

*) stemt nu 50PLUS